

REPORTAGE

Sir Winston Churchills mått är fortfarande väl förvarade hos Turnbull & Asser.

Hos Turnbull & Asser tummar David Gale varken på skjortornas mått eller kvaliteten.

Det finns ett London som inte alla känner till. Där tiden stått stilla. Och det aldrig någonsin tummas på kvaliteten.

TEXT JOHAN AUGUSTIN
FOTO BRUNO EHRS

LONDON DELUXE

När skymningen lägger sig över Trafalgar Square syns Whitehall och Big Ben – som lyser upp staden.

Emiko Matsuda på skomakaren Foster & Son är en av Londons mest efterfrågade hantverkare.

De personliga trämodellerna som alla har blivit skor, samlas i travar.

Londons Mayfair är området som i 200 år varit centrum för lyx och flärd. När bomberna föll över staden under andra världskriget hindrade det inte de förmögna gästerna på lyxhotellen att underhålla sig själva med sång och foxtrot. På The Dorchester Hotel, som sägs ha haft ljudisolerade väggar, minglade stora personligheter som premiärminister Winston Churchill med huvudstadens elit. På Claridge's, ett annat 5-stjärnigt Mayfair-hotell, huserade Churchill i slutet av kriget och det var också här, vid matbordet tillsammans med andra ministrar, som han tog emot nyheten att Japan hade kapitulerat och kriget var över. Lyxhotellen skyddade sina gäster, inte bara från bomberna genom sina tjocka väggar, utan också från de sociala förändringar som skedde i samhället – de levde i sin egen lilla lyxbubbla. Churchill var en trogen kund hos Turnbull & Asser, skräddaren som specialiserar sig på skjortor. De öppnade 1885 på Jermyn Street, ett stenkast från Bury Street där företaget ligger i dag. Den brittiske premiärministerns alla mått finns fortfarande sparade i en enorm grön bokpärm i butiken, och tillskäraren David Gale som har arbetat här i 40 år berättar varför man väljer att komma hit och få sina skjortor uppsydda.

– Det finns inte så många tillskärare kvar i London, och folk kommer till oss av två orsaker: de vill ha bra kvalitet, eller så har de problem med att hitta kläder som passar.

David Gale berättar om när Madonna ringde till honom och han fick bege sig med måttbandet till superstjärnans hotell, hon hade nämligen fått höra av kompisen Gwyneth Paltrow att bomullsskjortorna hos Turnbull & Asser var något utöver det vanliga. Även det brittiska kungahuset är trogna kunder: prins Charles och hans båda söner kommer hit.

Det märks att David brinner för sitt arbete när han pekar på väggen som är täckt med bilder av några av världens mest kända namn. Samtliga har varit på plats i butiken. Pekfingret hamnar på Sean Connery som var agent 007 i den första James Bond-filmen, där kläderna redan i början på sextioalet spelade en avgörande roll.

– Dr No skulle vara tvungen att sova i kostym och skjorta och ändå se fantastisk ut när han vaknade, så då blev det automatiskt så att vi stod för kläderna, ler David.

Kvaliteten tummar Turnbull & Asser inte en millimeter på. Alla skjortor, kostymer, slipsar och pyjamasar görs för hand och det kan ta upp emot åtta veckor att få plaggen hemlevererade.

”Jag vill se ut som David Beckham” är ett vanligt förekommande krav från kunderna i butiken. Det är inga större utmaningar för Da-

Skräddaren George Crossman syr
efter sina kunders önskemål.

Floris parfymeri blandar ingredienser för
att få fram den där unika doften som
ska passa just den där unika kroppen.

vid Gale och hans medarbetare att få kunderna att se ut som Englands sexigaste fotbollsspelare, precis som man kunde få Ronald Reagans nacke att se längre ut med hjälp av snittet på skjortkragen.

Varför ska man då sy upp en skjorta för ungefär 2 000 kronor i Londons lyxkvarter när det kostar en tiondel så mycket i många asiatiska länder? Svaret är ganska självklart, menar David.

– I Asien får du en kostym uppsydd på tjugofyra timmar, och får vad du betalar för. Våra skjortor håller i tio år, och är du försiktig med dem så håller de i trettio.

ETT KVARTER LÄNGRE BORT i hörnet av Jermyn Street och St James's Street ligger cigarrbutiken Davidoff. Att hitta hit är inte svårt, det är bara att följa doften av de exklusiva handplockade kubanska och dominikanska tobaksbladen. Mitt emot ligger den italienska restaurangen Franco's, där några av borden med sina vita välstrukna dukar står på trottoaren. De kostymklädda herrarna med överrockar tar munbloss på cigarrerna som de just införskaffat på andra sidan gatan och smuttar på sina glas med portvin, men enligt Paul Pritchett som är cigarrexpert på Davidoff finns andra drycker som passar bättre till rökpausen.

– Det vanliga är konjak, men faktum är att whiskey är en ännu större smakupplevelse till cigarr, berättar Paul.

– Det kommer många affärsmän hit, sådana som jobbar med aktier och fonder – ibland är de som tagna direkt ut The Economist. Sedan har vi personer som Tom Cruise och Arnold Schwarzenegger, de glider in diskret genom dörren ibland.

Ett stycke längre ner på Jermyn Street finns Floris – parfymieriet som har tillverkat sina egna lyxiga dofter sedan 1730. Grundaren Juan Famenias Floris lämnade Menorca för att söka lyckan i London, men det dröjde inte länge förrän han saknade dofterna från den rika floran på sin hemö, och började tillverka dem här. Hos Floris kan man få en skräddarsydd doft. Parfymieriet är kunglig hovleverantör av bland annat tvålv, som drottning Elizabeth är särskilt förtjust i. Även drottning Silvia kommer hit och får en etikett med sitt namn på eau de parfum-flaskan, något som även Donatella Versace, Liv Tyler och Mick Jagger gjort – efter en specialkonsultation där det gått igenom vilka eteriska oljor och blomliga essenser som ska blandas. Det är ett personligt skräddarsytt nöje som kostar 2 750 pund, eller drygt 30 000 kronor, uppdelat på tre konsultationer under sex månader.

NÅGRA FOTSTEG LÄNGRE NER på Jermyn Street ligger Foster & Son som öppnade 1840 – den äldsta skomakaren i West End. Skorna görs för hand en trappa upp av de bästa kohudarna på marknaden, på samma sätt nu som då. Den klassiska engelska stilen med stora hålmönster, en rundare skoform och kraftigare läder är det som gäller här. Kunderna väntar gärna på sina dyrgripas, för här handlar det inte om spontanköp utan om skor som ska följa sin herre genom en stor del av hans liv.

– Vi tar mätten på foten och skräddarsyr utifrån den, sedan tar det ungefär åtta månader för kunden att få sina skor, berättar Richard Edgecliffe-Johnson, som driver butiken.

I trappan på väg upp mot skoverkstaden hänger mätten på kända personer: skådespelaren Fred Astaire har nummer 1959, samma årtal som hans film *On the Beach* kom ut. Skomakaren Emiko Matsuda som kom hit från Japan för fjorton år sedan har blivit en efterfrågad hantverkare. För Emiko tar det tio dagar att tillverka modellen. Sedan måste lädret vänja sig vid formen, och det är det som tar lång tid, berättar Emiko.

– Fötter kan vara fula med knölar som sticker ut, det är min uppgift att göra en vacker sko av saken, säger hon och ler.

Några kvarter bort från Jermyn Street ligger Savile Row, gatan som satte skräddarsytt på Londons karta för första gången, med den kanske mest kända skräddaren av dem alla: Henry Poole & Co, som i början av det förra århundradet anställde 300 skräddare. Svenske konstnären Lars Nilsson besöker ofta London och har en förkärlek till Savile Row där han de senaste tjugo åren fått sina kläder uppsydda. Lars är även med i två medlemsklubbar, varav den ena, Black's, ligger i Soho, en kort promenad från Savile Row. På klubben råder en speciell stämning menar Lars.

– Det är en annan kultur där, det spelas ingen musik utan man hör sorlet av en massa människor i stället, och det är ju inte så vanligt nu för tiden, säger han.

När det gäller kläder så är det en avspänd blandning mellan klassiskt tredelat Savile Row-stuk och streetmode. Medlemmarna är runt trettio och uppåt och ofta verksamma inom film, konst och litteratur.

ATT KOMMA IN PÅ Black's eller någon annan medlemsklubb är dock en hård nöt att knäcka – såvida man inte har de rätta kontakterna och kan gå in som gäst med någon som redan är medlem. För att bli medlem krävs rekommendationer från minst två redan existerande klubbmedlemmar, och precis som engelsk kvaliteten i övrigt kostar pengar, så är det även fallet här.

– Som utländsk medlem betalar jag inte mer än ett par, tretusen kronor om året för mina båda medlemskap, och det är det värt för den tidsresan. ©

”SKORNA GÖRS
FÖR HAND EN
TRAPPA UPP AV DE
BÄSTA KOHUDARNA
PÅ MARKNADEN,
PÅ SAMMA SÄTT
NU SOM DÅ.”

Hattar med klass finns hos Lock & Co Hatters, St. James's Street.

I skoverkstaden hos Foster & Son tillverkas främmodeller som lädret sedan dras över.

Den mest kända skräddaren ligger på Savile Row: Henry Poole & Co.

Skytthänder av porslin.

Blakes Hotel tillhör Design Hotels. Inredningen utstrålar den gamla sortens glamour, med mörka träslag och inspiration från Asien.

Boodle's Gentlemen's Club på St. James's Street – en av Londons exklusiva herrklubbar.

På Davidoff visar en cigarrullare hur tobaksbladen pressas samman och bildar den lyxiga slutprodukten.

TIPS

Turnbull & Asser

En av världens mest kända skräddare sedan 1885. Fokus på herskjortor till exceptionell kvalitet. Kläderna säljs på fyra olika adresser i London, samt i New York och Los Angeles. 23/24 Bury Street
Telefon: +44 (0) 20 7808 3000
www.turnbullandasser.co.uk

Davidoff

2011 firade Davidoff 100 år som cigarrexpert. Det var nämligen 1911 som Henri Davidoff öppnade sin första tobaksaffär på Boulevard des Philosophes i Genève. I dag finns 60 flaggskeppsbutiker runt om i världen. Till affären i London kommer varje vecka en cigarrullare för att visa upp den ädla konsten till allmän beskådan. 35 St James's Street
Telefon: +44 (0) 20 7930 3079
www.davidoff.com

Floris

Utbudet av eau de toilette och parfyer är betydligt större på damsidan. Men det finns produkter för män som vill unna sig de bästa dofterna inom after shave, tvål och rakprodukter. Floris

säljer även doftljus med kanel och mandarin. 89 Jermyn Street
Telefon: +44 (0) 20 7930 2885
www.florislondon.com

Foster & Son

Här får kunden skräddarsydda skor. Foster & Son satsar även på läderproduktersom väskor, skärp och plånböcker, samt produkter för att hålla varorna i toppskick. Förutom den utmärkta servicen på Jermyn Street åker Foster & Sons skomakare till USA och Japan två gånger om året för att bistå sina kunder. 83 Jermyn Street
Telefon: +44 (0) 20 7930 5385
www.foster.co.uk

Henry Poole & Co

Skräddarna använder sig av de bästa materialen inom kamgarn och kashmir när de skräddarsyr kostymset och rockar efter kundens egna mått. Bland tillbehören finns slipsar, paraplyer, knappar, hängslen och plånböcker. 15 Savile Row
Telefon: +44 (0) 20 7734 5985
www.henrypoole.com

Design Hotels

Det finns tolv Design Hotels utspridda över London, från Blakes Hotel i fashionabla South Kensington till Town Hall Hotel & Apartments i East London. Gemensamt för samtliga är att de satsar på design och komfort, samtidigt som alla har olika stilar som byts ut med jämna mellanrum.

Blakes Hotel

Hotellet som ligger på fem minuters promenadavstånd från Harrods. Här florerar många historier om vad The Beckhams och Kate Moss har hittat på i sina lyxsviter. Det finns 47 rum och den mest utmärkande är bröllopsviten som går i vitt, där alla möbler är antika, och möblerna är försedda med pärlor, sängen är Hästens, tv- och stereo Bang & Olufsen, takhöjden är fem meter och garderoben är en walk-in-closet. Rummet är givetvis populärt för brölloppar som firar smekmånad. I Dorian Gray-sviten sitter författare och skriver på sina böcker i flera veckor och insuper atmosfären utan att lämna hotellet. 33 Roland Gardens
Telefon: +44 (0) 20 7370 6701
www.blakeshotels.com

Town Hall Hotel & Apartments

I East London ligger detta designhotell ett par minuters gångväg från tunnelbanan. Efter ett träningspass i gymmet och ett svalkande dopp i Town Halls solbelysta swimmingpool väntar baren med sina över 200 drinkar. Av rumstyperna är kanske studiölägenheterna de bästa – här finns tillgång till eget, fullt utrustat kök – med medföljande kock om så önskas. En glasvägg skiljer sovrum och badrum åt, där rymliga badkar med plats för ett par familjemedlemmar väntar. Det är ljus och fräsch design på Town Hall, och förutom just design som är ett av ledorden på hotellet så satsar man även på mat och vin. Viajante restaurant och dess kökschef vann en Michelin-stjärna bara några månader efter att ha öppnat. Eftersom det ofta är fullbokat har ännu en restaurang öppnat: Corner Room – där inga reservationer krävs, men som har minst lika hög kvalitet i köket. Patriot Square
Telefon: +44 (0) 20 7871 0460
www.townhallhotel.com
www.designhotels.com/london